

บทบรรณาธิการ

วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับภาษาไทยนี้ นับว่าเป็นเล่มที่สองที่ได้ปรับเปลี่ยนขนาดรูปเล่มใหม่เพื่อให้กะทัดรัดและให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน จากการที่วารสารดังกล่าวได้ผ่านการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) และได้จัดอยู่ในฐานข้อมูล TCI มา 2 ปีกว่าแล้วนั้น ทำให้มีบทความเข้ามามาก กองบรรณาธิการจึงจำเป็นต้องคัดสรรบทความที่มีคุณภาพเพื่อนำเสนอเนื้อหาที่มีประโยชน์แก่นักวิชาการและผู้สนใจทั่วไป สำหรับฉบับนี้มีทั้งหมด 14 บทความ กับบทความพิเศษอีก 1 บทความ ซึ่งประกอบด้วยหลากหลายสาขาวิชา ดังนี้คือ

ด้านเศรษฐกิจมี 3 บทความ บทความแรกคือ การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ด้านการค้าชายแดนของจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของ ศักดิ์สุริยา ไตรยราช เป็นบทความที่นำเสนอผลการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ด้านการค้าชายแดนของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 19 จังหวัดที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด 4 ปี (พ.ศ.2553-2556) เพื่อให้เป็นพื้นฐานในการกำหนดยุทธศาสตร์การค้าชายแดนให้มีศักยภาพสูงในการแข่งขันในประชาคมอาเซียน โดยพบว่า มีเพียง 9 จังหวัดที่มีพื้นที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้านได้กำหนดยุทธศาสตร์ด้านการค้าชายแดน และแต่ละจังหวัดได้กำหนดกลยุทธ์ที่คล้ายคลึงกัน โดยมีด้านชายแดน 7 ด้านที่เปิดเพื่อการติดต่อค้าขายกับกลุ่มอาเซียน ซึ่งด้านที่มีมูลค่าการค้าชายชายแดนมากที่สุดคือ ด้านจังหวัดหนองคายและด้านมุกดาหาร เรื่องที่สองคือ การปะทะประสานระหว่างเศรษฐกิจประชาชนกับเศรษฐกิจทุนนิยม : กรณีศึกษาตลาดในลุ่มน้ำท่าจีน-แม่กลอง โดย สุวิดา ธรรมมณีวงศ์ เป็นบทความที่แสดงให้เห็นว่า ตลาดอันเป็นพื้นที่ทางเศรษฐกิจของประชาชนทั่วไปนั้น มีความหลากหลายนับตั้งแต่ตลาดสด ตลาดนัด ตลาดน้ำ หรือตลาดตามเทศกาล ซึ่งมีบทบาทเป็นศูนย์รวมและกระจายสินค้าท้องถิ่นไปสู่ภูมิภาคในประเทศและต่างประเทศ นอกจากนี้ตลาดยังมีการปรับตัวเพื่อรองรับการท่องเที่ยวในท้องถิ่นอีกด้วย ถึงแม้ว่าในปัจจุบันห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ได้เข้ามาแย่งชิงลูกค้าด้วยการลดราคาหรือซื้อหรือการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการนำสินค้ามาจำหน่ายในห้างสรรพสินค้าอันเป็นระบบทุนนิยมขนาดใหญ่ ทำให้เศรษฐกิจของตลาดชุมชนต้องมีการปรับตัวทั้งขนาดและประเภท หรือสร้างเป็นเครือข่ายระหว่างตลาดขนาดใหญ่และตลาดขนาดเล็กในระดับภูมิภาค เกิดเป็นตลาดสี่มุมเมือง ตลาดศรีเมือง หรือตลาดค้าส่งขนาดใหญ่เป็นต้น ดังจะเห็นได้ว่าถึงแม้จะมีห้างสรรพสินค้าที่เป็นเศรษฐกิจทุนนิยมเกิดขึ้นมากมายก็ตาม แต่ตลาดชุมชนก็ยังคงดำรงอยู่ต่อไปได้อีกแต่จะต้องปรับตัวให้เข้ากับบริบทของสังคมที่เปลี่ยนไป และเรื่องสุดท้ายด้านเศรษฐกิจก็คือ คุณธรรม

กับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ ของ **วีระศักดิ์ สมยานะ** เป็นการศึกษาประเภทและคุณลักษณะของคุณธรรมที่เหมาะสมกับการนำไปประยุกต์ใช้กับการบริหารจัดการของกลุ่มธุรกิจชุมชนในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จ.เชียงใหม่ ที่แบ่งธุรกิจชุมชนเป็น 5 ประเภทคือ สินค้า เกษตร, แปรรูปอาหาร, งานหัตถอุตสาหกรรม, ผ้า และบริการการท่องเที่ยว และแบ่งลักษณะคุณธรรมเป็น 5 ประเภท คือ 1) ความซื่อสัตย์สุจริต 2) ความไม่โลภจนเกินไป 3) ความอดทน 4) ความขยันหมั่นเพียร และ 5) ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ จากการวิจัยทำให้ทราบว่ากลุ่มธุรกิจชุมชนมีหลักคุณธรรมในการดำเนินกิจการ และหนึ่งในคุณธรรมที่ควรส่งเสริมคือ คุณธรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั่นเอง

ด้านการท่องเที่ยวมี 3 บทความ บทความแรกคือ การท่องเที่ยวลูกผสมเชิงนิเวศ ผจญภัยและความยั่งยืนทางการท่องเที่ยว: บทเรียนจากสองแพคเกจหมู่บ้านเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า โดย **อารีย์ ถิรสัตยาพิทักษ์** และ **ชัยนันท์ ไชยเสน** เป็นการศึกษาผลกระทบทางสังคมและสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศผจญภัยของชุมชนตำบลสองแพรก ที่ตั้งอยู่ในเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า จังหวัดพังงา ซึ่งตำบลบ้านแพรกเป็นหมู่บ้านที่มีความอุดมสมบูรณ์ทั้งทรัพยากรป่าไม้ พันธุ์ไม้ และสัตว์ป่า ที่เหมาะแก่การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศผจญภัย จากการเติบโตอย่างรวดเร็วของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม บทความนี้จึงมุ่งที่จะเสนอผลการวิเคราะห์ผลกระทบทางสังคมและสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศผจญภัยที่มีต่อชุมชน เพื่อเสนอแนวทางการรักษาเอกลักษณ์ทางสังคมและสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงการท่องเที่ยวในอนาคตต่อไป เรื่องที่สองคือ กระบวนการและผลลัพธ์การนำนโยบายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไปปฏิบัติในเมืองท่องเที่ยวภูเก็ต โดย **ประภา หัตตรา** จากการที่รัฐบาลได้ประกาศนโยบายควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551 โดยมีสาระที่สำคัญคือ ห้ามขายและบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในที่สาธารณะ ได้แก่ วัด สถานบริการสาธารณะสุข สถานที่ราชการ หอพัก สถานศึกษา เป็นต้นนั้น แต่จากสภาพความเป็นจริงของจังหวัดภูเก็ตซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง ได้สะท้อนให้เห็นถึงความล้มเหลวในการนำนโยบายดังกล่าวไปใช้ จึงเป็นเหตุให้ผู้วิจัยต้องการศึกษาถึงความสอดคล้องของรูปแบบโครงสร้างปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อกระบวนการและผลลัพธ์ในการนำนโยบายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไปปฏิบัติกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพบสาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อภาระไม่ปฏิบัติตามนโยบายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หลายประการ โดยมีตัวแปรที่สำคัญคือเรื่องเศรษฐกิจและทัศนคติ และเรื่องสุดท้ายคือ การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ : กรอบแนวคิดสู่แนวทางปฏิบัติสำหรับประเทศไทย ของ **ภูริวัจน์ เดชอุ่ม**

ด้านการศึกษามี 2 บทความ บทความแรกคือ การศึกษาผลการใช้สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มีซีดีรอมและเว็บไซต์ ประกอบชุด Projects: Play & Learn 1 & 4 ของกระทรวงศึกษาธิการ โดย **สุกัญญา เรืองจรรยา** เป็นการศึกษาทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และความรู้ด้านไวยากรณ์ ที่ได้ใช้สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชุด Projects: Play & Learn ตลอดจนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 4 ซึ่งทำให้ทราบว่านักเรียนมีพัฒนาการด้านทักษะต่างๆ สูงขึ้น และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เรื่องที่สองคือเรื่อง การพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล ของ **มาเรียม นิลพันธุ์, ศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย และ อธิมาส มากจ้อย** เป็นการวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนแกนนำและโรงเรียนเครือข่ายที่มีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ที่เข้าร่วมโครงการ โดยมีเป้าหมายหลักคือเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาหลักสูตรการอบรมครูเพื่อเสริมสร้างคุณค่าความแตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้ครูสามารถวิเคราะห์ผู้เรียนและออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียนได้

การใช้ภาษามี 1 บทความคือ กลวิธีการใช้ภาษาในงานประพันธ์ของพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) ของ **กาญจนา ตันโพธิ์** เป็นการศึกษาเพื่อวิเคราะห์การใช้ภาษาในงานประพันธ์ของท่าน ป.อ. ปยุตฺโต โดยพบว่าจากผลงานประพันธ์นั้น มีการใช้คำซ้ำ การซ้อนคำ การเล่นคำ การสัมผัสคำ เพื่อสื่อความหมายให้เข้าใจง่ายและชัดเจนมากขึ้น ทำให้งานประพันธ์ของท่าน ป.อ. ปยุตฺโต มีความงดงามทางวรรณศิลป์เป็นอย่างมาก

การสื่อสารมวลชน มี 1 บทความคือ การเกิดขึ้นและพัฒนาการของนักข่าวพลเมืองไทยพีบีเอส ของ **มัทนา เจริญวงศ์ และอาภาพรธน ทองเรือง** ซึ่งทำให้ทราบว่านักข่าวพลเมืองไทยพีบีเอสนั้น เกิดขึ้นจากความต้องการช่องทางการสื่อสารที่ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมเกี่ยวกับนโยบายการดำเนินการของ ส.ส.ท. เป็นการเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามาผลิตรายการหรือร่วมผลิตรายการ โดยมีกระบวนการที่สำคัญ 3 ลักษณะคือ คิดประเด็นข่าวและลงพื้นที่เพื่อสอบถามเรื่องราวจากผู้รู้ในชุมชน เปิดโอกาสให้ชุมชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการผลิตข่าว และทำงานร่วมกับเครือข่ายภาคประชาสังคมในพื้นที่เพื่อกำหนดประเด็นข่าว รูปแบบการนำเสนอ ตลอดจนช่วงเวลาการออกอากาศ

และสำหรับฉบับนี้ดิฉันขอนำเสนอบทความวิจัยของตัวเองคือเรื่อง การใช้สารสนเทศและแหล่งสารสนเทศของผู้ประกอบการฟาร์มสุกรในจังหวัดนครปฐม ของ **ระเบียบ สุทวี** เป็นงานวิจัยที่ต้องการศึกษาและเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศ แหล่ง

สารสนเทศ และปัญหาการใช้สารสนเทศของผู้ประกอบการฟาร์มสุกรในจังหวัดนครปฐม ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีการเลี้ยงสุกรมากเป็นอันดับสองของไทยรองจากจังหวัดราชบุรี และจากผลการวิจัยทำให้ทราบว่าผู้ประกอบการฟาร์มสุกรฯ ใช้สารสนเทศเรื่องปศุสัตว์มากที่สุด รองลงมาคือเศรษฐกิจรายได้ เลือกใช้สารสนเทศใหม่ๆ ได้สารสนเทศมาด้วยการเสาะหาหรือค้นหาด้วยตัวเอง ต้องการใช้สารสนเทศที่ง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน เมื่อสุกรมีปัญหาก็จะใช้ข้อมูลความรู้จากประสบการณ์และความรู้ของตนเอง ส่วนปัญหาที่พบมากคือต้องใช้เวลามาก กว่าจะได้ข้อมูลข่าวสารที่ต้องการ ไม่มีเวลาที่จะไปค้นหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งความรู้ต่างๆ และแหล่งข้อมูลข่าวสารที่ต้องการอยู่ไกลไม่สะดวกในการเข้าไปใช้ ซึ่งข้อมูลต่างๆ เหล่านี้ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการจัดหาข้อมูลข่าวสารให้ตรงตามความต้องการของผู้เลี้ยงสุกรได้เป็นอย่างดี

บทความต่างๆ ดังกล่าว สามารถติดตามอ่านได้ทั้งระบบออนไลน์และตัวเล่มซึ่งกองบรรณาธิการหวังจะให้ประโยชน์และความรู้แก่นักวิชาการและผู้สนใจทั่วไป และวารสารมหาวิทยาลัยศิลปากรยินดีเป็นสื่อกลางการเผยแพร่ข้อมูลความรู้สู่สังคมสารสนเทศ จึงใคร่ขอเรียนเชิญนักวิชาการทุกท่านได้ส่งบทความเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารฉบับถัดไป

(รองศาสตราจารย์ระเบียบ สุกวีรี)

บรรณาธิการ

